

Na osnovu člana 18 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 4 stav 2 Odluke o implementaciji sistema obezbjeđenja kvaliteta (QAS) na Univerzitetu Crne Gore (Bilten UCG, br. 243/09), Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 25. juna 2009. godine donosi

PRAVILNIK O ORGANIZACIJI I RADU SISTEMA ZA OBEZBJEĐENJE I UNAPREĐENJE KVALITETA NA UNIVERZITETU CRNE GORE

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o organizaciji i radu sistema za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Pravilnik) bliže se uređuje nadležnost, organizacija, način rada i oblasti vrednovanja sistema za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet), kao i druga pitanja od značaja za njegovo funkcionisanje.

Član 2

Sistem za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta (skraćeno: QAS) predstavlja definisan i izgrađen institucionalni mehanizam za identifikaciju ciljeva i strategije, sistematsko vrednovanje (praćenje, ocjenjivanje, garantovanje, poboljšanje) i koordiniranje inicijativa i razvojnih programa sa trajnim zadatkom primjene planiranih visokih standarda naučnog, stručnog i obrazovnog razvoja i osposobljavanja svih učesnika u procesu rada Univerziteta.

Član 3

Organizacija i implementacija QAS-a je usklađena sa načelima, mjerilima i kriterijumima rada i vrednovanja Univerziteta, organizacionih jedinica i studijskih programa, uvažavajući posebnosti pojedinih oblasti nauke, umjetnosti i visokog obrazovanja.

Član 4

Kultura kvaliteta, kao sposobnost da se razvije QAS u svakodnevnom radu i time postigne kontinuirano obezbjeđenje kvaliteta, ne oslanjajući se isključivo na periodičnu evaluaciju, implementira se u svim aspektima rada i prepoznatljiva je u svim normativnim aktima Univerziteta.

Član 5

Svi učesnici u procesu rada na Univerzitetu: studenti, akademsko osoblje sa akademskim zvanjem (u daljem tekstu: nastavnici), saradnici, stručno i neakademsko osoblje, rukovodstvo Univerziteta i organizacionih jedinica, *smatraju se internim korisnicima* QAS-a Univerziteta.

Član 6

U QAS-u, kao i kod prikupljanja podataka za vrednovanje, ocjene opravdanosti i kvaliteta rada Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica, *uključeni su i eksterni korisnici* (nadležni organi, privredna društva) u toku planiranja, usklađivanja organizacije i kontrole, saglasno svojim nadležnostima.

Član 7

Dokumenta i organizacija QAS-a Univerziteta obuhvatiće standarde, smjernice i preporuke za obezbjeđenje kvaliteta, usvojene od strane nadležnih tijela u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

II PODRUČJE RADA

Član 8

Implementacija QAS-a na nivou Univerziteta obuhvata:

1. Ciljeve i strategiju razvoja i funkcionisanje sistema kvaliteta;
2. Primjenu i širenje kulture kvaliteta;
3. Izradu dokumenata;
4. Interno i eksterno vrednovanje sistema kvaliteta;
5. Primjenu i nadgradnju akademskih standarda;
6. Administrativno-tehničke resurse;
7. Informisanost akademske i šire zajednice o sistemu kvaliteta;
8. Javnost rada.

Implementacija QAS-a na nivou organizacionih jedinica Univerziteta (u daljem tekstu: jedinice) obuhvata:

1. Kvalitetno funkcionisanje obrazovnog procesa, a posebno
 - adekvatan status studijskih programa,
 - upis studenata na studijske programe,
 - proces učenja,
 - proces usavršavanja,
 - proces vrednovanja unutrašnjih korisnika sistema kvaliteta,
 - informisanost,
 - opremljenost za obrazovanje i naučno-istraživački (umjetnički) rad, opremljenost biblioteka, razvijen i opremljen informacioni sistem;
2. Trajno obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na jedinici;
3. Administrativno-tehničke resurse jedinice;
4. Informisanost akademske i šire zajednice o sistemu kvaliteta na jedinici;
5. Javnost rada.

III ORGANIZACIJA I DJELOVANJE

Član 9

Nosioci implementacije QAS-a su:

I. Na nivou Univerziteta

1. Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta (u daljem tekstu: Odbor, BORD QAS-UCG);
2. Centar za studije i kontrolu kvaliteta (u daljem tekstu: Centar, CENTRAL OFFICE QAS-UCG);

II. Na nivou jedinice Univerziteta

3. Komisija za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta (u daljem tekstu Komisija, OFFICE QAS-....).

Univerzitet i jedinice, kao i nosioci implementacije QAS-a, djeluju usklađeno i odgovorni su za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu.

U svim tijelima na nivou Univerziteta i jedinica, kao i u svim projektima u oblasti kvaliteta koje realizuje Univerzitet i jedinice, moraju biti uključeni studenti.

Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta

Nadležnosti

Član 10

Nadležnosti Odbora su:

1. Upravljanje sistemom obezbjeđenja kvaliteta, i to tako da:
 - neposredno kontroliše
 - koncepciju, planirane nadležnosti i organizuju postupaka tako da svi učesnici visokoobrazovnog procesa na Univerzitetu rade na QAS-u,
 - pripremu cjelovitih programa rada sa identifikacijom ciljeva, strategije, postupaka koordinacije i kontrole radi postizanja svih planiranih standarda kvaliteta,

- kvalitet procesa rada, ocjenu kvaliteta i administrativno upravljanje kvalitetom,
 - usklađenost traženih zahtjeva i standarda (analizu i izvještavanje o postignutim zahtjevima i standardima) kod realizovanih zadataka i preduzimanje potrebnih korektivnih mjera;
- blagovremeno budu pripremljena i usvojena sva dokumenta vezana za QAS, na način da
 - budu obavezna za sve interne korisnike,
 - omogućavaju efikasan rad po utvrđenim postupcima i procedurama sa realnom povezanošću metoda i postupaka,
 - garantuju zahtijevani kvalitet i prevenciju pravljenja grešaka,
 - predstavljaju organizovan, integrisan sistem u skladu sa konceptom Univerziteta i idejom totalnog upravljanja kvalitetom,
 - budu u skladu sa zakonskim rješenjima i dokumentima Savjeta za visoko obrazovanje;
 - formirana organizacija (nosioci implementacije) QAS-a funkcioniše racionalno, da se realno definišu programi rada i efikasno završavaju planirani zadaci u oblasti kvaliteta sa potrebnim nivoom integracije usklađene sa konceptom Univerziteta i idejom totalnog upravljanja kvalitetom, kao i da ima određenu organizacionu nezavisnost u oblasti zadataka koji zahtijevaju takvu autonomiju.
2. Pripremanje strateških planova i programa u oblasti kvaliteta, u skladu sa strateškim planovima i programima Univerziteta, i donošenje odluka o smjernicama i postupcima za njihovo sprovođenje;
 3. Predlaganja Senatu i Upravnom odboru Univerziteta konkretnih projekata i aktivnosti koji podstiče inovacije i razvoj u svrhu obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta;
 4. Pripremanje postupka za internu i eksternu kontrolu Univerziteta;
 5. Usvajanje organizacije za neophodni sistem izvještavanja;
 6. Obavljanje ili stvaranje preduslova za sve ostale aktivnosti vezane za kvalitet.

Sastav, način izbora i razrješenja

Član 11

Odbor ima trinaest (13) članova.

Odbor čine:

- rektor,
- prorektor za nastavu,
- rukovodilac Centra,
- 7 predstavnika akademskog osoblja sa akademskim zvanjem iz oblasti:
 - prirodno-matematičke (prirodne nauke),
 - inženjersko-tehnološke (tehničke nauke),
 - biomedicine i zdravstva (medicinske nauke),
 - biotehnike (biotehničke nauke),
 - društvene (društvene nauke),
 - humanističke (humanističke nauke),
 - umjetnosti (umjetnost),
- predstavnik studenata osnovnih studija,
- predstavnik studenata postdiplomskih i doktorskih studija,
- predstavnik neakademskog osoblja.

Odbor imenuje Senat Univerziteta.

Rektor, prorektor i rukovodilac Centra su članovi Odbora po funkciji.

Predstavnike akademskog i neakademskog osoblja predlaže rektor.

Predstavnike studenata osnovnih studija predlaže Studentski parlament.

Predstavnike studenata postdiplomskih studije predlaže Asocijacija studenata postdiplomskih i doktorskih studija.

Mandat članova Odbora traje tri (3) godine, sa mogućnošću ponovnog izbora, izuzev predstavnika studenata čiji mandat traje godinu dana, sa mogućnošću ponovnog izbora.

Na postupak prestanka članstva i razrješenja članova Odbora shodno se primjenjuju odredbe Statuta Univerziteta za prestanak funkcije i razrješenje organa rukovođenja Univerziteta.

Rad Odbora

Član 12

Odborom predsjedava rektor.

Administrativne poslove za potrebe rada Odbora obavlja Rektorat.

Odbor donosi Poslovnik o svom radu.

U radu Odbora mogu učestvovati strani eksperti, istaknuti profesori i istraživači, stručnjaci u oblasti kvaliteta, kao i predstavnici partnera zainteresovanih za realizaciju pojedinih projekata iz oblasti QAS-a, po odluci rektora, na predlog članova Odbora.

Odbor redovno, a najmanje jednom godišnje, podnosi Senatu Univerziteta izvještaj o QAS-u, svom radu i radu ostalih tijela u QAS-u.

Odbor donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova.

Javnost rada

Odbor uređuje javnost rada i način prezentacije podataka QAS-a na nivou Univerziteta i jedinica.

Centar za studije i kontrolu kvaliteta

Centar, kao dio organizacije Rektorata, u organizaciji QAS-a predstavlja centralnu kancelariju nadležnu za funkcionisanje sistema za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta.

Nadležnosti

Član 13

Nadležnosti Centra, pored onih utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Rektoratu Univerziteta Crne Gore, su:

1. Staranje o funkcionisanju QAS-a u saradnji sa komisijama za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta jedinica, i to tako da:
 - kompletna organizacija QAS-a funkcioniše kao cjelina, u skladu sa ciljem, zadacima i programom rada;
 - kompletna dokumenta QAS-a budu pripremljena blagovremeno;
 - blagovremeno pokreće postupak za realizaciju odluka i zadataka usvojenih od strane Odbora i organa Univerziteta i da se stara o njihovoj realizaciji;
 - organizuje istraživanja, prikupljanje informacija, analizu i prezentiranje podataka za različite aspekte kvaliteta i ciljne grupe učesnika u procesu rada Univerziteta;
2. Blagovremeno pokretanje i koordiniranje postupka za pripremu planova i programa u oblasti kvaliteta;
3. Iniciranje i prezentiranje Odboru:
 - konkretnih projekata, korektivnih mjera i aktivnosti koje podstiču inovacije i razvoj QAS-a;
 - sugestija, primjedbi i predloga o QAS-u, datih od strane pojedinaca, ciljnih grupa i tijela u QAS-u Univerziteta,
 - uspostavljanja saradnje sa tijelima za QAS drugih univerziteta i asocijacija;
4. Organizovanje seminara, radionica i rasprava radi prenošenja iskustava, obuke i pripreme za realizaciju zadataka i odluka o QAS-u;
5. Vođenje korespondencije u oblasti kvaliteta;
6. Da redovno, a najmanje jednom u šest mjeseci, priprema izvještaj o QAS-u i radu organizacije za obezbjeđenje kvaliteta.

7. Da obavlja ostale poslove iz oblasti kvaliteta, u skladu sa nadležnostima i zaduženjima organa Univerziteta.

Sastav i organizacija

Član 14

U radu Centra učestvuju:

- rukovodilac
- stručni saradnik u Centru
- saradnici na projektima koji se realizuju u oblasti QAS-a
- saradnik za oblast informacionih tehnologija
- administrativni radnici

Rukovodilac Centra imenuje se u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Rektoratu Univerziteta Crne Gore.

Angažovanje saradnika uređuje se odlukama o izradi projekata.

Bliži uslovi organizacije i nadležnosti Centra uređeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Rektoratu Univerziteta Crne Gore.

Komisija za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta jedinice

Član 15

Komisija za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta jedinice predstavlja nadležno tijelo (i kancelariju) zaduženo za cjelovito obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta jedinice. U organizaciji QAS-a Univerziteta, Komisija je sastavni dio integralnog sistema sa posebnostima koje proizilaze iz specifičnosti nauke, umjetnosti i visokog obrazovanja, kao i potrebnom nezavisnošću kod donošenju odluka vezanih za kvalitet.

Nadležnosti

Član 16

Nadležnosti Komisije su:

1. Organizovanje, koordiniranje i sprovođenje procesa obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta na jedinici, a posebno:
 - implementiranje standarda i smjernica i razvijanje indikatora kvaliteta koji adekvatno valorizuju proces rada jedinice,
 - staranje o učešću studenata u praćenju kvaliteta studija,
 - organizovanje analize uspješnosti studiranja i identifikovanje uzroka nekvalitetnog i neefikasnog procesa,
 - sugerisanje postupka usavršavanja kod razvojnih programa radi postizanja potrebnih kompetencija osoblja jedinice,
 - sugerisanje neophodnog usavršavanja stručnog i neakadenskog osoblja,
 - iniciranje doživotnog obrazovanja,
 - verifikovanje dokaza o unapređenju nastave,
 - verifikovanje kvaliteta opštih i specifičnih kompetencija ostvarenih studijskim programom,
 - definisanje tipa standardizacije u specifičnim administrativnim djelovima;
2. Da u saradnji sa organima rukovođenja, stručnim organima jedinice, Odborom i Centrom Univerziteta,
 - planira strategiju unapređenja kvaliteta jedinice,
 - kontroliše implementaciju programa za unapređenje kvaliteta jedinice,
 - predlaže realizaciju projekata u oblasti kvaliteta, uključujući i projekte za profesionalno i stručno usavršavanje u oblasti kvaliteta i obuke zaposlenih na jedinici;
3. Da priprema godišnji i dugoročni plan aktivnosti, u skladu sa nadležnostima utvrđenim ovim Pravilnikom.

4. Da obavlja sve ostale poslove vezane za kvalitet jedinice, na osnovu odluka organa Univerziteta i jedinice.

Sastav i način izbora

Član 17

Komisiju čine:

- prodekan za nastavu jedinice,
- sekretar jedinice,
- predstavnici akademskog osoblja sa akademskim zvanjem studijskog programa/grupe programa,
- predstavnik studenata osnovnih studija,
- predstavnik studenata postdiplomskih i doktorskih studija.

Prodekan i sekretar su članovi po funkciji.

Članove iz reda akademskog osoblja imenuje Vijeće jedinice, na predlog dekana/direktora.

Predstavnike studenata imenuje studentsko vijeće jedinice.

Konstitutivnom sjednicom Komisije predsjedava dekan/direktor.

Mandat članova Komisije traje tri (3) godine, sa mogućnošću ponovnog izbora, izuzev predstavnika studenata čiji mandat traje godinu dana, sa mogućnošću ponovnog izbora.

Rad Komisije

Član 18

Komisijom predsjedava prodekan za nastavu.

Komisija donosi Poslovnik o svom radu.

U radu Komisije mogu učestvovati strani eksperti i predstavnici partnera zainteresovanih za realizacije pojedinih projekata iz oblasti QAS-a. Odluku o učešću ovih članova u radu Odbora donosi predsjedavajući Komisije.

Javnost rada

Član 19

Komisija redovno, a najmanje jednom u šest mjeseci, priprema izvještaj o QAS-u i dostavlja ga dekanu/direktoru, Vijeću jedinice i Centru.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Biltenu Univerziteta Crne Gore".

Podgorica, 25. juna 2009. godine

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednik
Prof. dr Predrag Miranović, rektor, s.r.